

Najaarsnota 2016

Inhoudsopgave	bladzijde
---------------	-----------

1 Aanbiedingsbrief.....	3
2 Financiën in één oogopslag	4
2.1 Financieel overzicht	4
3 Bestedingsplan.....	8
4 Programmaverantwoording	11
4.1 Burger en bestuur	11
4.2 Werk en inkomen	12
4.3 Veiligheid	12
4.4 Onderwijs en jeugd.....	13
4.5 Bouwen, wonen en milieu	14
4.6 Openbare ruimte	16
4.7 Vrije tijd.....	17
4.8 Zorg en welzijn.....	18
4.9 Algemene middelen en bedrijfsvoering.....	18

1 Aanbiedingsbrief

In de najaarsnota leggen wij, nadat we dat ook in de voorjaarsnota hebben gedaan, opnieuw verantwoording af over het door ons gevoerde dagelijks bestuur van onze gemeente, aan de hand van de begroting 2016.

Uitgebreidere beschouwingen heeft u van ons gekregen in de Perspectiefnota 2017. Het debat daarover heeft u met elkaar en met ons vlak voor de zomervakantie gevoerd. Dat krijgt een vervolg in het begrotingsdebat in november van dit jaar. De najaarsnota is daarom compact en vooral gericht op cijfers en feiten.

Uiteindelijk komt het saldo van de najaarsnota uit op een positief bedrag van ruim € 1,4 miljoen. Dit komt nagenoeg overeen met het saldo binnen de transities. Om die reden stellen wij voor het positieve saldo toe te voegen aan de C-reserve.

De belangrijkste voordelen liggen, zoals eerder genoemd in de transities (de WMO) en verder in kapitaallasten, dividenden en leerlingenvervoer. De belangrijkste nadelen zijn te vinden in de uitkeringen op grond van de WWB en de leges omgevingsvergunningen. We verwerken het nu verwachte nadeel WWB dus in de najaarsnota, maar we sluiten niet uit dat het Rijk bij de uiteindelijke afrekening over 2015 dit nadeel weer (deels) zal oplossen.

Wij stellen u voor:

1. De najaarsnota 2016 vast te stellen.
2. De in de najaarsnota opgenomen bedragen te verwerken in de begroting 2016.
3. Een bedrag van € 24.000 beschikbaar te stellen voor de vervanging van dug-outs en dit bedrag te onttrekken aan de reserve Woon- en leefomgeving.
4. Het krediet IHP Westerbork te verlagen met € 500.500 en dit aan te wenden voor:
 - a. de loods in Westerbork (€ 170.000)
 - b. de kosten van grondruil in Westerbork (€ 290.000)
 - c. de kosten van het slopen van het Badhuis (€ 40.500)
5. Een krediet beschikbaar te stellen van € 210.000 voor de loods in Westerbork. Dekking vindt plaats door verlaging van het krediet IHP Westerbork (€ 170.000 - zie besluit punt 4) en een onttrekking aan de Conjunctuurreserve (€ 40.000 - zie besluit punt 7).
6. Het krediet voor een onderzoek naar het realiseren van een kindcentrum in Beilen te laten vervallen (€ 100.000).
7. De volgende reserves te muteren:
 - a. € 96.726 muteren op verschillende reserves als saldo definitieve overheveling van 2015 naar 2016. Dit bedrag wordt gemuteerd op de bijbehorende exploitatiebudgetten in 2016;
 - b. € 31.735 onttrekken aan de reserve onderhoud gebouwen voor het onderhoud gemeentelijke gebouwen en bijdrage aula Westerbork;
 - c. € 40.000 onttrekken aan de Conjunctuurreserve voor rentekosten loods Westerbork;
 - d. € 38.000 onttrekken aan de reserve Woon- en Leefomgeving voor gemaakte kosten inzake brand Orvelte.
8. Het voordelig saldo van de najaarsnota van € 1.429.516 toe te voegen aan de Conjunctuurreserve.

2 Financiën in één oogopslag

Dit hoofdstuk bevat een overzicht van de financiële bijstellingen.

2.1 Financieel overzicht

Hieronder vindt u in afgeronde bedragen een overzicht van de voor- en nadelen die incidenteel in de begroting 2016 worden verwerkt. Mutaties die een structureel karakter hebben, zijn in de conceptbegroting 2017 verwerkt.

voordelen	bedrag
Sociaal domein: Wmo Begeleiding	€ 965.000
Sociaal domein: Wmo Huishoudelijke hulp	€ 460.000
Saldo Sociaal domein	€ 1.425.000
Rente	€ 300.000
Dividenden	€ 151.000
Leerlingenvervoer	€ 130.000
Algemene uitkering	€ 54.000
Rente-effect Beilen-Oost	€ 32.000
Uitvoeringskosten wet WOZ woningen	€ 20.000
Saldo kleinere mutaties (mutatiebedrag =< € 10.000)	€ 23.000
totaal voordelen	€ 2.135.000

nadelen	bedrag
WWB inkomensdeel	€ 511.000
Leges omgevingsvergunningen	€ 150.000
Onderhoud bermen	€ 30.000
Kosten accountant	€ 15.000
totaal nadelen	€ 706.000

totaal resultaat	€ 1.430.000 voordelig
-------------------------	----------------------------------

Hieronder volgt een toelichting op de voor- en nadelen.

Sociaal domein

De lasten van Wmo begeleiding en Wmo Huishoudelijke hulp zijn aangepast aan de verwachting. Dit levert op beide onderdelen forse voordelen op. Bij de Wmo begeleiding een voordeel van € 965.000 en bij de huishoudelijke hulp een voordeel van € 460.000. De hogere integratie-uitkering jeugd van € 129.000 wordt toegevoegd aan de budgetten voor jeugd. Dit verloopt per saldo neutraal. Het saldo sociaal domein is € 1.425.000 voordelig.

Overige voordelen

Rente

Door lagere rentelasten op kortlopende leningen ontstaat een voordeel op de kapitaallasten. Voordeel € 300.000.

Dividenden

De inkomsten uit dividend worden hoger dan begroot. De agio- en dividenduitkering van de voormalige Essentaandelen leveren een voordeel op van € 124.000. Daarnaast is de dividenduitkering over 2015 van de BNG Bank hoger dan begroot, dit levert een voordeel op van € 27.000. Totaal voordeel € 151.000.

Leerlingenvervoer

De kosten van leerlingenvervoer laten al een aantal jaren een dalende trend zien. Voor 2016 gaan we uit van een structureel voordeel van € 130.000. Dit is in de concept-begroting 2017 verwerkt.

Algemene uitkering

De algemene uitkering is op basis van de circulaires 2016 geactualiseerd. Voordeel € 54.000.

Rente-effect Beilen-Oost

In de raadsvergadering van 26 mei 2016 is de exploitatiebegroting van Beilen-Oost vastgesteld. Dat betekent onder andere dat rentelasten en kosten van voorbereiding en toezicht conform BBV-voorschriften niet meer ten laste van de algemene exploitatie komen maar ten laste van het complex zelf. Dit levert een voordeel op van € 32.000.

Uitvoering wet WOZ Woningen

De werkzaamheden voor taxaties en marktanalyses zullen de aankomende maanden worden opgepakt. Hierdoor zal het totaal beschikbaar gesteld budget niet volledig worden besteed. Het voordeel wordt geschat op € 20.000.

Nadelen

WWB inkomensdeel

De bijstandsuitkeringen zijn aangepast aan de verwachting, dit betekent een nadeel van € 431.500. Ook de uitkeringen IOAW worden naar boven bijgesteld, nadeel € 225.500. De terugvordering van uitkeringen laat een voordeel zien van € 60.000. De baten afkomstig van het rijk (inkomensdeel) zijn ook iets hoger dan begroot, voordeel € 86.000. Per saldo een nadeel van € 511.000.

Leges omgevingsvergunningen

Doordat meer vergunningvrij gebouwd mag worden en er dit jaar geen grote projecten meer op stapel staan worden de begrote leges niet gehaald. Nadeel € 150.000. Dit bedrag wordt niet structureel aangepast omdat er voor de komende jaren nog grote projecten op stapel staan.

Onderhoud bermen

Als gevolg van de natte weersomstandigheden van de afgelopen winter en het afgelopen voorjaar is er met name door zwaar landbouwverkeer extra schade aan de bermen ontstaan. Het reguliere budget bleek dit jaar niet toereikend om alle schade te herstellen. Met het oog op de verkeersveiligheid is inmiddels gestart met het herstel van deze schade. Daardoor is aanvullend budget benodigd. Nadeel € 30.000.

Kosten accountant

De accountantscontrole van de jaarrekening 2015 laat door meerwerk een nadeel zien van € 15.000.

Mutaties reserves en voorzieningen

Voor enkele mutaties uit deze rapportage doen we een beroep op bestemmingsreserves.

Vervangen dug-outs € 24.000

Er zijn in onze gemeente nog 8 stenen dug-outs met betonnen afdek. Om ongevallen en daaruit voortvloeiende schade en aansprakelijkheid te voorkomen, worden deze vervangen door kunststof dug-outs. Voor een verdere toelichting verwijzen we naar de programmaverantwoording Vrije tijd. Het bedrag wordt onttrokken aan de reserve Woon- en leefomgeving.

Definitieve overheveling van 2015 naar 2016 € 96.726

In de raadsvergadering van 10 december 2015 heeft u de voorlopige overheveling van budgetten bepaald. De definitieve overheveling wijkt hiervan af. Diverse exploitatiebudgetten worden aangepast aan deze definitieve bedragen. Deze correctie verloopt via de reserves.

Van twee beschikbaar gestelde kredieten is de definitieve overheveling al eerder verwerkt.

Krediet onderzoek kindcentrum Beilen € 100.000

In 2015 was een krediet beschikbaar voor een onderzoek naar de mogelijkheid om een kindcentrum te realiseren in Beilen. Bij de jaarrekening 2015 hebben we aangegeven dat het krediet van € 100.000 kan vervallen.

Onderhoud gebouwen € 31.735

Vanwege het in werking treden van de drinkwaterwet is het noodzakelijk dat de bestaande UV-C apparatuur wordt vervangen door gecertificeerde apparatuur.

Vanwege de aanhoudende legionella besmettingen in het drinkwater is het plaatsen van een alternatieve techniek (ultra filtratie - UF) noodzakelijk om het probleem op te kunnen lossen.

Vanwege een uitgevoerde nulmeting (NEN 3140) moesten er extra veiligheidsmaatregelen uitgevoerd worden aan de elektrotechnische installatie.

Voor de airco in de aula in Westerbork wordt een bijdrage van € 4.235 beschikbaar gesteld.

Voor beide uitgaven wordt in totaal aan de reserve onderhoud gebouwen een bedrag onttrokken van € 31.735.

Loods Westerbork € 40.000

Voor het afdekken van rentekosten voor de loods in Westerbork wordt een bedrag van € 40.000 onttrokken aan de C-reserve.

Brand Orvelte € 38.000

In augustus heeft een forse brand gewoed in een kippenschuur in Orvelte. Hierbij is asbest vrijgekomen. Voor advies, asbestinventarisatie en asbestsanering is een bedrag van € 38.000 nodig. Voorzichtigheidshalve wordt dit nu als last verantwoord en onttrokken aan de reserve Woon- en leefomgeving. Tegelijk gaan we actie ondernemen om dit bedrag te verhalen.

Herschikking krediet IHP Westerbork

Van het krediet IHP Westerbork is nog een substantieel bedrag over. Gedeeltelijk moet dit aangewend worden om de laatste knelpunten bij de school op te lossen en een gedeelte wordt overgeheveld om andere investeringen binnen Westerbork te bekostigen.

Dat betreft de investeringen:

- Loods Groeneweg Westerbork. Hierover hebben we u op 29 juni 2016 al per brief geïnformeerd.
- Kosten grondruil in verband met verleggen straat Roessinghkamplaan in Westerbork.
- Sloop Badhuis.

In het totaal wordt het krediet IHP Westerbork met € 500.500 verlaagd.

Hiertegenover staat dat voor de Loods Groeneweg Westerbork een krediet wordt aangevraagd van € 210.000. Hiervan wordt € 40.000 rentekosten bekostigd uit de Conjunctuurreserve en € 170.000 uit de overheveling vanuit het krediet IHP Westerbork. De afschrijvingstermijnen van beide kredieten bedragen 40 jaar.

In verband met het verleggen van een gedeelte van de Roessinghkamplaan wordt voorgesteld het krediet Verkeersmaatregelen Westerbork te verhogen met € 205.000. Omdat de afschrijvingstermijn van de verkeersmaatregelen 20 jaar bedraagt en van een schoolgebouw 40 jaar moet, om tot dezelfde kapitaallast te komen, het krediet van het IHP Westerbork met € 290.000 worden verlaagd.

Tevens wordt € 40.500 voor het slopen van badhuis opgenomen onder het product bestemmingsplan voormalig gymlokaal Badhuis Lindelaan te Westerbork.

3 Bestedingsplan

Onderstaand wordt elk onderdeel van het vastgestelde bestedingsplan weergegeven inclusief de toelichting zoals opgenomen in de begroting 2016 en het beschikbaar gestelde bedrag. Onder het kopje 'Voortgang' wordt aangegeven wat tot heden de stand van zaken is.

Programma	Project
Vrije tijd <i>Deelprogramma:</i> <i>Sport</i> Bedrag € 20.000	Multifunctionele ruimte De Peppel (Opgenomen tekst begroting 2016) Zwembad De Peppel in Beilen is in 2003 in gebruik genomen als recreatieve zwemvoorziening. Binnen deze kaders biedt het bad op beperkte schaal ook mogelijkheden tot het houden van zwemwedstrijden. Zwemclub De Spatters heeft echter de ambitie om meer zwemwedstrijden te organiseren op een hoger niveau. Daarom heeft de zwemclub het verzoek ingediend voor het doen van enkele aanpassingen in het zwembad. Voor het realiseren van een multifunctionele ruimte in de machinekamer van het zwembad wordt een bedrag van € 20.000 beschikbaar gesteld. <i>Voortgang:</i> <i>De afbouwwerkzaamheden aan de juryruimte zijn na de bouwvak-vakantie hervat, en worden in de eerste helft van september afgerond. Zwemvereniging De Spatters zal aansluitend het schilderwerk uitvoeren en de juryruimte inrichten. Als alles volgens planning verloopt zal de ruimte in oktober in gebruik genomen worden.</i>
Vrije tijd <i>Deelprogramma:</i> <i>Sport</i> Krediet € 963.850 Bedrag € 160.000	Basisvoorzieningen buitensportaccommodaties (Opgenomen tekst begroting 2016) Met de vaststelling van de Nota Beleid in uitvoering heeft de raad nadere invulling en gevolg gegeven aan de Nota beleidsuitgangspunten voor de sportaccommodaties buitensport (raad 27 juni 2013). Voor het realiseren van een aantal niet aanwezige basisvoorzieningen is een structureel bedrag nodig van afgerond € 60.000. Voor het op aanvaardbaar niveau brengen van de huidige basis- en nevenvoorzieningen en het herstellen van enkele onevenwichtigheden is incidenteel een bedrag van € 160.000 nodig. <i>Voortgang:</i> <i>Er wordt gewerkt aan verschillende projecten. In Witteveen is het kunstgrasveld aangelegd en is de accommodatie aangepast. De opening heeft in augustus 2016 plaatsgevonden. De interne verbouwing van de accommodatie bij VKW is afgerond. De oplevering heeft eind april 2016 plaatsgevonden.</i> <i>In Smilde zijn we bezig met de uitbreiding van de kleedaccommodatie voor de dames. De planning is erop gericht dit jaar de investering af te ronden.</i>

Programma	Project
Zorg en Welzijn <i>Deelprogramma: Sociale samenhang en leefbaarheid</i> Bedrag € 11.650	Onderhoud AED's dorps- en buurthuizen (Opgenomen tekst begroting 2016) De afgelopen jaren hebben we in samenwerking met het Dorpenoverleg de hele gemeente voorzien van AED's. In de praktijk blijkt dat onderhoud en beheer van de AED's meer kosten met zich meebrengen dan beschikbaar is binnen de dorpen. <i>Voortgang:</i> <i>Het bedrag is toegevoegd aan het budget dat de dorpen hiervoor ontvangen. De dorpen kunnen hiermee de vervangingen realiseren. Dit onderwerp is daarmee afgehandeld.</i>
Openbare ruimte <i>Deelprogramma: Verkeer</i> Bedrag € 86.000	Groot onderhoud bruggen (Opgenomen tekst begroting 2016) Het is inmiddels een aantal jaren beleid om het reguliere budget voor bruggenonderhoud op een laag niveau te houden en incidenteel budget beschikbaar te stellen als daar concreet aanleiding voor is. Voor de Grietmansbrug, de Polakkenbrug, de Tentingerdraai en vier grote stalen ophaalbruggen over de Drentse Hoofdvaart is dat onderhoud nu nodig. Regulier schilderonderhoud heeft inmiddels meer dan 10 jaar geleden plaatsgevonden. Ook is nader onderzoek nodig naar staalconstructies om de belastbaarheid te kunnen blijven waarborgen. <i>Voortgang:</i> <i>De bruggen zijn geschilderd. Het onderzoek naar de belastbaarheid heeft opgeleverd dat de bruggen goed zijn en dat op korte termijn geen aanvullende maatregelen nodig zijn.</i>
Openbare ruimte <i>Deelprogramma: Verkeer</i> Krediet € 60.000	Zoutloods Beilen (Opgenomen tekst begroting 2016) De zoutloods in Beilen is ongeveer 25 jaar oud. Op dit moment is onder andere de dakconstructie aan vervanging toe en waait er regelmatig regen naar binnen waardoor een deel van het zout niet meer te gebruiken is. Door de loods te vervangen creëren we ook meer opslagruimte, zodat we opslagkosten bij AKZO zo beperkt mogelijk kunnen houden. <i>Voortgang:</i> <i>De werkzaamheden zijn voorbereid. De nieuwe zoutloods wordt dit najaar, voorafgaand aan het gladheidsseizoen 2016-2017, in gebruik genomen.</i>
Openbare ruimte <i>Deelprogramma: Verkeer</i> Bedrag 20.000	Pilot 60 km/u Beilervaart (Opgenomen tekst begroting 2016) Langs de Beilervaart wordt hard gereden. In overleg met de bewoners willen we op meerdere plaatsen snelheidsbeperkende maatregelen nemen. <i>Voortgang:</i> <i>In overleg met omwonenden is een plan gemaakt voor de pilot. We hebben voor de voorbereidingen wat meer tijd nodig.</i>

Programma	Project
Onderwijs en jeugd <i>Deelprogramma:</i> <i>Lokaal jeugdbeleid</i> Bedrag € 10.000	<i>Speelvoorziening Kalmoes Gentiaan</i> (Opgenomen tekst begroting 2016) Tot voor kort waren er hier twee speelplekken, voor jongere en oudere kinderen. Beide voorzieningen waren/zijn oud en daarom is de plek voor jongere kinderen al gesloten. Het grotere veld gaan we opnieuw inrichten vanuit het budget voor speelvoorzieningen. Daarnaast is er de wens voor in elk geval een voetbalvoorziening. Vrijwilligers gaan ook fondsen aanspreken en acties houden om geld bij elkaar te krijgen. <i>Voortgang:</i> <i>Er is een plan gemaakt en de werkzaamheden zijn uitgevoerd.</i>
Onderwijs en jeugd <i>Deelprogramma:</i> <i>Lokaal jeugdbeleid</i> Bedrag € 25.000	<i>Beleidsplan Spelen</i> (Opgenomen tekst begroting 2016) In het beleidsplan spelen zijn onder andere maatregelen voor grotere kinderen (vanaf 9 jaar) opgenomen, die tot nu toe niet zijn uitgevoerd. Mede op aandringen van het speeltuinoverleg gaan we een aantal van die voorzieningen aanleggen of aanpassen in de buitendorpen waar geen basisschool staat (Witteveen, Spier, Oranje en Zwiggelte). In dorpen met een basisschool zijn in 2015 beweegcourts aangelegd. <i>Voortgang:</i> <i>Voor m.n. Zwiggelte en Witteveen zijn er plannen in voorbereiding. Hierover is overleg met de betreffende plaatselijke belangen en betrokken bewoners. De verwachting is dat de plannen in 2016 wordt uitgevoerd.</i>
Openbare ruimte <i>Deelprogramma:</i> <i>Verkeer</i> Bedrag € 150.000	<i>Brug 5 De Marsen Drijber</i> (Opgenomen tekst begroting 2016) Brug nummer 5 bij De Marsen in Drijber verkeert in slechte staat. Daarom moeten we de brug vernieuwen. We kiezen voor een brug met een aslastbeperking (3000 kg.). De investering bedraagt € 150.000. <i>Voortgang:</i> <i>Het plan is gemaakt. De werkzaamheden worden dit najaar uitgevoerd.</i>

4 Programmaverantwoording

Dit hoofdstuk bevat de verantwoording van het programmaplan. Per programma wordt de voortgang van de activiteiten opgenomen. Eventuele financiële gevolgen staan overzichtelijk vermeld in hoofdstuk 2. Daarnaast worden mogelijke risico's en ontwikkelingen benoemd.

4.1 Burger en bestuur

We willen als gemeente goede dienstverlening leveren aan onze inwoners. Dit doen we sinds 2015 onder de vlag van de 3 D's: Dichtbij, Duidelijk en Daadkracht. Met de volgende projecten werken we aan het verder ontwikkelen en verbeteren van die dienstverlening.

Beschikbaar en bereikbaar

Eind 2015 is de notitie Beschikbaar en bereikbaar vastgesteld. Daarmee zijn er afspraken gemaakt over de verschillende vormen van contact met onze inwoners, van telefonie tot persoonlijk contact aan de balie.

Rechtstreeks contact met de behandelend ambtenaar en zoveel als mogelijk vragen direct beantwoorden vormt daarbij de basis. Naast een digitaal loket behouden we bewust bestaande vormen van dienstverlening (zoals papieren formulieren). We doen dit in combinatie met de bewuste keuze om bij integrale of complexere vragen juist in gesprek te gaan. Dat kan telefonisch maar juist ook persoonlijk bij mensen thuis. Zo willen we beschikbaar en bereikbaar zijn voor alle inwoners. Nu, in 2016, vertalen we de gemaakte afspraken naar de praktijk. Training op het gebied van communicatie, de invoering van een nieuw platform voor telefonie en de herinrichting van de hal van het gemeentehuis geven hier concreet invulling aan. In de loop van 2017 verwachten we het totale project af te ronden.

Duidelijke communicatie

Het project Schrijven, ons visitekaartje bevindt zich in de laatste fase. Het merendeel van onze formulieren, brieven, e-mails en statusberichten zijn opnieuw onder de loep genomen. Eind 2016 ronden we dit traject naar verwachting af.

Net voor de zomer is de gemeentelijke app in gebruik genomen. Via deze app worden inwoners persoonlijk geïnformeerd over het ophalen van afval en over bekendmakingen in de buurt. Daarnaast kan eenvoudig een melding gedaan worden. Er wordt inmiddels al goed gebruik gemaakt van deze app.

Informatiebeveiliging

Onder de paraplu van De basis op orde is ook in 2016 gewerkt aan het opstellen van een kwaliteitshandboek Informatievoorziening. Daarin zijn alle processen rondom informatievoorziening en informatiebeveiliging gebundeld. De verschillende terreinen, van Suwinet tot DigiD en van Archiefwet tot basisregistraties (BAG en BRP), vallen daarmee onder één kwaliteitssysteem. Dit najaar stellen we dit integrale handboek vast.

Burgerpeiling

Doen we dan ook wat we zeggen? Om dat na te gaan voeren we periodiek een burgerpeiling uit. Eind 2014/begin 2015 is de burgerpeiling voor het laatst uitgevoerd. Eind 2016/begin 2017 zal dit onderzoek opnieuw gedaan worden.

4.2 Werk en inkomen

Participatiewet

De uitgaven stijgen ten opzichte van de begroting. Doorgerekend over heel 2016 is sprake van een globaal tekort op de Participatiewet van € 500.000. Of dat ook de realiteit wordt is nu nog niet aan te geven. Het rijk moet nog een correctie geven op de gemeentelijke inkomensbudgetten. Dat is meestal pas duidelijk aan het einde van het begrotingsjaar. De ervaring heeft geleerd dat dit soms vele tonnen kan schelen. Meestal viel dat positief uit voor de gemeente en bleek het tekort veel minder hoog. Of dat dit jaar ook zo is blijft afwachten. Bij deze najaarsnota wordt € 500.000 bijgeraamd voor het tekort op het WWB-inkomensdeel van de Participatiewet. Mocht aan het einde van het jaar blijken dat de rijksbudgetten voldoende verhoogd zijn dan wordt dit bedrag weer toegevoegd aan de algemene middelen.

Alle werkprocessen van de Participatiewet zijn in het kader van de Basis op Orde vernieuwd.

Project De Nieuwe Winkelstraat in Westerbork

Er is gestart met deelname aan het project De Nieuwe Winkelstraat voor het winkelgebied in Westerbork. Het geheel is een samenwerking tussen winkeliers, vastgoedeigenaren, Ondernemersvereniging Westerbork, Horecavereniging Westerbork (Probork), Rabobank Westerbork, de gemeente Midden-Drenthe en overige betrokken partijen.

De Nieuwe Winkelstraat is een onafhankelijk kennis- en netwerkplatform gericht op de toekomst van winkelgebieden in Nederland. Het platform heeft een aanpak die, vanuit de bestaande situatie met inachtneming van bestaande trajecten, een winkelgebied helpt om naar de toekomst goede keuzes te maken, te focussen of nieuwe inzichten in te passen.

Glasvezel

Stichting Marktverkenning Sterk Midden-Drenthe is inmiddels overgegaan in de Coöperatie Sterk Midden-Drenth u.a.. Ze zijn bezig met de aanbesteding van de aanleg en de financiering van het project. Een deel van de financiering zal met de regeling van de Provincie Drenthe gaan. Het gaat dan om de financiering van witte aansluitingen (alleen koperen telefoonlijn). Voor de financiering van de grijze aansluitingen is men op zoek geweest naar een partij die wil lenen, maar deze is helaas niet gevonden. De provincie heeft een deel van de financiering in grijs voor haar rekening genomen. In de raad van september heeft u een voorstel behandeld voor het andere deel. Als de financiering rond is en de aanbesteding valt binnen de marges uit de business case zal de gunning plaatsvinden begin oktober en eind 2016/begin 2017 gestart worden met de aanleg.

Relatiebeheer

Gedurende het hele jaar vinden bedrijfsbezoeken plaats. Tot nu toe zijn dit jaar in totaal ongeveer 130 bedrijven bezocht.

Daarnaast worden verschillende netwerkbijeenkomsten bezocht. Lokaal georganiseerd door ondernemersverenigingen of tijdens regionale events zoals bijvoorbeeld de Bedrijven Contact Dagen Drenthe in april.

Tijdens de bedrijfsbezoeken en netwerkbijeenkomsten horen we vanuit verschillende sectoren positieve geluiden over de economie. We merken dat ook doordat we meer vragen over vestiging, uitbreidingen en verplaatsingen binnen krijgen.

4.3 Veiligheid

AZC Oranje

Uit het laatste onderzoek is gebleken dat de relatie tussen AZC en omgeving is verbeterd. Binnen het AZC zelf vinden wel iets meer incidenten plaats. Vaak heeft dat te maken met relatieproblemen,

langer durende procedures e.d. Het AZC in Oranje wijkt daarin niet ongunstig af van de ervaringen in andere AZC's. Het COA heeft diverse maatregelen genomen om incidenten te voorkomen.

4.4 Onderwijs en jeugd

Jeugd

De aanbesteding voor de Jeugdzorg is in Noord-Midden Drents verband opgepakt en is soepel verlopen. Het wachten is nu op de uitkomsten. In het najaar vindt er een aantal gesprekken plaats met de huisartsen om te kijken in hoeverre we meer gezamenlijk de indicering van de jeugdzorg kunnen oppakken.

De eerste indicaties op provinciaal niveau geven aan dat in 2016 geen tekort zal ontstaan op het gebied van jeugdzorg. In 2015 was Midden-Drenthe nadeel gemeente en had de gemeente dus baat bij provinciale afrekening. Of dat in 2016 ook zo is weten we nog niet. De overzichten per gemeente moeten nog komen.

De jeugdzorgnota is in concept gereed en wordt dit jaar nog aan de raad ter besluitvorming aangeboden. De komende periode zullen we nagaan op welke manier we daadwerkelijk regie kunnen krijgen op de uitvoering. Op de meeste doorverwijzingen hebben we op dit moment nog geen invloed en daarmee kunnen we ook nog niet volledig invulling geven aan het uitgangspunt 'één gezin, één plan, één regisseur'. Bij die plannen zullen we ook eventuele uitvoeringskosten in beeld brengen.

Onderwijs

Er is een intentieverklaring getekend tussen de gemeente en de beide schoolbesturen over de nieuwe school voor voortgezet onderwijs. In het najaar van 2016 neemt de raad een definitief besluit over de locatie en is er ook zicht op het vermoedelijke investeringsbedrag. Daarover neemt de raad naar verwachting medio 2017 een definitief besluit.

Peuterwerk en kinderopvang

De gemeente heeft van de inspectie wederom groen licht gekregen over de inspectie van kinderopvang en peuterspeelzalen. Evenals in 2014 scoorde de gemeente ook in 2015 een ruime voldoende.

Vanaf september 2016 zijn de nieuwe voorzieningen voor kinderopvang en peuterwerk geopend op alle basisscholen in de gemeente. Voor alle partijen was dit wennen. Inmiddels draaien de nieuwe instellingen naar tevredenheid. Bij de SPMD heeft de samenvoeging ertoe geleid dat een aantal leidsters op eigen initiatief is gestopt met werken. Iedereen die door wilde werken heeft daartoe de gelegenheid gehad.

Eind 2016 verwachten we een totaalbeeld te hebben van de (financiële) gevolgen van deze maatregelen, onder andere op het punt van huurcompensatie dorpshuizen.

Leerlingenvervoer

De uitgaven bij het leerlingenvervoer dalen. Dat lijkt structureel en te passen in het landelijke beeld. Hierbij spelen meerdere aspecten een rol. Voorbeeld daarvan is o.a. de daling van het aantal leerlingen in de doelgroep. In deze najaarsnota is een bedrag van € 130.000 incidenteel verwerkt. In de begroting 2017 is dit structureel aangepast.

Speelvoorzieningen

Het beleidsplan voor de speelvoorzieningen in Midden-Drenthe loopt van 2011 tot 2020. Veel werkzaamheden volgens het plan zijn al uitgevoerd. Dit jaar, halverwege de looptijd, is er opnieuw gekeken naar de actuele situatie. Dit om te kijken waar nog werkzaamheden nodig zijn, ook om een goede verdeling te krijgen van speelvoorzieningen waar dit nodig is.

Dit jaar is er geld beschikbaar gesteld voor een aantal buitendorpen voor de kinderen vanaf 9 jaar. Het gaat dan om dorpen zonder schoolplein, waar behoefte is aan meer uitdaging voor deze groep. Momenteel zijn er plannen in voorbereiding voor enkele plekken, in samenwerking met de plaatselijke belangen.

Op diverse plekken zijn speelvoorzieningen gerenoveerd. Onder meer de Kalmoes, waar met veel inbreng uit de buurt een mooie voorziening is gerealiseerd. Bij de feestelijke opening door Gerard Kemkers en wethouder Lohuis op 29 juni waren vele buurtbewoners aanwezig.

4.5 Bouwen, wonen en milieu

Nieuwe Omgevingswet

De nieuwe Omgevingswet treedt naar verwachting in 2019 in werking. Om hierop goed voorbereid te zijn is een bestuursopdracht opgesteld en is er uit alle delen van de organisatie een projectgroep Omgevingswet samengesteld.

In de zomer van 2016 zijn een viertal Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB's) ter consultatie voorgelegd. Vanuit de VDG heeft een werkgroep een reactie voorbereid en in het bestuurlijk overleg van de VDG is ervoor gekozen om Drenthebreed met een gezamenlijke reactie te komen ten aanzien van deze AMvB's.

Medewerkers, college en gemeenteraad worden periodiek op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen door middel van nieuwsbrieven.

Visie op Beilen

In 2016 is het Uitvoeringsprogramma Visie op Beilen verder in uitvoering genomen. Hierbij zijn het realiseren van het nieuwe woongebied ten oosten van Beilen en het concreet maken van een kwaliteitsimpuls voor de kern Beilen belangrijke opgaven. Op basis van de Visie op Beilen zal tevens gekeken worden hoe aan het centrum van Beilen een kwaliteitsimpuls gegeven kan worden. In het uitvoeringsprogramma is voor alle potentiële ontwikkellocaties in Beilen een korte beschrijving opgenomen en de denkrichting aangegeven op welke wijze deze locaties kunnen worden ingevuld op basis van de Visie op Beilen.

Nieuw woongebied ten oosten van Beilen

In de raad van 26 mei is de exploitatiebegroting Beilen-Oost vastgesteld. Op 7 september 2016 heeft een workshop plaatsgevonden met de commissie Ruimte & Groen en overige geïnteresseerde leden van de gemeenteraad over de inhoudelijke invulling en de spelregels. In oktober 2016 wordt de nieuwe naam voor het nieuwe buurtschap gekozen. Eind 2016 worden de spelregels ter vaststelling voorgelegd aan de gemeenteraad. De initiatiefnemers, die in het gebied willen wonen, moeten rekening houden met deze spelregels. In de eerste helft van 2017 wordt gestart met de gronduitgifte en daarna kan worden gestart met de bouw van de eerste woningen.

Ontwikkelingen woonservicezone Beilen

In deelgebied A is gestart met de bouw van de eerste fase. De sloop van de tweede fase (De Westeres en Eshuus) staat voor het einde van dit jaar gepland. De verwachting is dat oplevering van de tweede fase en de inrichting van het binnenterrein eind 2017 afgerond zullen zijn.

Duurzaamheidsplan 2015-2018

In juli 2015 is het Duurzaamheidsplan 2015-2018 vastgesteld. Het programma is samen met ondernemers, organisaties en inwonersgroepen uit de gemeente opgesteld. Het programma bestaat uit vier thema's met concrete projecten.

- *Energiebesparing*

Elf van de zestien dorpshuizen en bijna alle sportaccommodaties hebben gebruik gemaakt van het gratis energieadvies. De raad heeft aansluitend geld beschikbaar gesteld om energiemaatregelen te nemen. We bereiden daarnaast een plan voor om woningeigenaren te ondersteunen bij het nemen van energiebesparende maatregelen.

- *Nieuwe energie voor Midden-Drenthe*

In 2016 hebben 153 woningeigenaren gebruik gemaakt van de zonnelening. We hebben nog in overweging om ook in 2017 deze mogelijkheid te handhaven.

Verder bereiden we beleid voor op het gebied van zonne-akkers.

- *Op weg met groene mobiliteit*

De Europese tender voor de inkoop van brandstof voor het gemeentelijke wagenpark is uitgezet. Duurzaamheid is hierbij een belangrijk criterium.

- *Fairtrade*

De gemeente Midden-Drenthe wil in 2017 de titel Fairtrade-gemeente behalen. Daarvoor ontwikkelen we diverse activiteiten, zoals een Fairtrade week. Ook de dorpshuizen zijn actief betrokken.

Geuroverlast Noblesse

In 2015 is gestart met structureel bestuurlijk overleg met de directie van Noblesse. Het doel van het overleg is het terugdringen van de geurhinder in de omgeving. Het overleg heeft geleid tot een proefneming, waarbij de emissie van de verenlijn via het biofilter wordt uitgestoten in plaats van via de schoorsteen. Deze proefneming is verlengd tot december 2016.

Afval

Aan de uitvoering van het afvalstoffenbeleid 2016-2019 wordt inmiddels volop uitvoering gegeven.

Afgesproken is dat de raad daarover halfjaarlijks wordt geïnformeerd. Onlangs is een krediet beschikbaar gesteld voor de aanschaf van zo'n veertig duizend nieuwe containers, voorzien van chips, voor de inzameling van huishoudelijk afval. De voorbereidingen voor aflevering bij de huishoudens is in volle gang. Communicatie met de inwoners krijgt daarbij veel aandacht.

Na de zomervakantie biedt de gemeente via het IVN Consulentschap Drenthe een lespakket over (zwerf)afval aan voor het basisonderwijs in Midden-Drenthe. Alle scholen in de gemeente nemen hier aan deel. De inhoud van het lespakket sluit aan bij de nieuwe wijze van afvalinzameling die vanaf september dit jaar plaatsvindt. Om het lespakket te ondersteunen en om leerlingen te stimuleren om afval te scheiden hebben we de basisscholen aangeboden PMD containers van de gemeente te gebruiken.

Watertaken

De uitvoering van het in februari van dit jaar vastgestelde Watertakenplan is van start gegaan.

Diverse projecten worden vanuit Fluvius opgepakt, waaronder klimaatadaptatie, meten en monitoring, gemalenbeheer, marktontwikkelingen van grondstoffen. Alle deelnemende gemeenten delen en profiteren mee.

Het project Schapendrift is inmiddels afgerond.

Na de zomer zijn de werkzaamheden voor het wijkverbeteringsproject Schultestraat-Sportlaan in Hoogersmilde afgerond.

Het project Brandenweg is inmiddels afgerond, wat betreft de riolering. De verbetering van de afwatering van het oostelijke deel van Westerbork is in afwachting van verdere ontwikkeling.

De totstandkoming van de woonservicezone te Beilen leidt tot afkoppeling waarbij er een verbinding naar de Markt via de Kampstraat wordt gemaakt.

Het groot onderhoud van de vijvers De Made en 't Spiek, waarvoor in juni een krediet in de raad beschikbaar is gesteld, is in voorbereiding. In de winterperiode worden de vijvers gebaggerd.

Aansluitend in het voorjaar worden de oevers opnieuw ingericht waarbij beschoeiing wordt vernieuw en flauwe oevers worden aangelegd.

Het waterschap Drents Overijsselse Delta is ook in Midden-Drenthe aan de slag met een uitvoeringsprogramma baggeren. Inmiddels zijn werkzaamheden uitgevoerd in een deel van de Verlengde Middenraai en saneringswerkzaamheden ter hoogte van de overstort Bruntingerweg in Wijster.

Naar aanleiding van de wijzigingen van het BBV en de opmerkingen van de accountant over onze afschrijvingssystematiek bij de jaarrekening 2015 ontvangt u een voorstel voor een aangepaste financiële onderbouwing van het watertakenplan vanaf 2016.

Kavelverkoop in 2016

In maart 2016 heeft het college tot een aantal verkoopstimulerende maatregelen besloten.

Bij de Woonmarkt in september zijn de kavels opnieuw te koop aangeboden (met meer keuzemogelijkheden) en de website wordt verfraaid en meer onder de aandacht gebracht via social media. Tot nu toe is één kavel (in Hooghalen) verkocht en is één woningbouwkavel in Hoogersmilde onder optie. Op het bedrijventerrein Leemdijk (West) zijn 2 opties verstrekt en wordt daarnaast één kavel naar verwachting dit jaar nog verkocht. Er wordt meer gebeld en gemaïld over de beschikbaarheid van kavels in onze gemeente, zowel voor woningbouw als voor bedrijventerreinen. We gaan de komende periode na op welke manier we onszelf als gemeente daarin nog nadrukkelijker kunnen profileren en presenteren.

Legesinkomsten omgevingsvergunningen in 2016

De huidige inkomsten t.o.v. de begrote leges voor 2016 lopen behoorlijk achter op de begroting. Ook in 2015 was het zelfde beeld aanwezig, echter in 2015 zijn aan het eind van het jaar een aantal grote projecten vergund zodat de inkomsten in de leges niet negatief zijn uitgevallen.

Zoals het er nu uitziet zijn er geen grote projecten te voorzien in 2016 waardoor de inkomsten leges € 150.000 lager dan begroot zullen zijn.

Het algemene beeld in den lande is dat de legesinkomsten dalen omdat er steeds meer vergunningsvrij kan worden uitgevoerd. Hierdoor dalen de gemiddelde bouwsommen en dus ook de leges.

In voorgaand jaar bleven de leges meer op niveau door o.a. de bouw van grote melkstallen. Deze aanvragen zien we in 2016 minder. Daarnaast herstelt de nieuwbouw langzaam.

Vooralsnog worden de legesinkomsten niet structureel verlaagd, omdat we voor de komende jaren nog grote projecten voorzien.

4.6 Openbare ruimte

Groenvoorzieningen

Dit voorjaar is het Groenbeleidsplan 2016-2025 vastgesteld. In dit plan zijn de hoofdlijnen voor het groen in Midden-Drenthe voor de komende 10 jaar vastgelegd. Een nieuwe koers. Voor onder andere het maaibeeld en bomenbeleid is in 2016 verder gewerkt aan hoe dit in uitvoering gebracht kan worden. Naar verwachting wordt de nieuwe bomenverordening dit najaar aangeboden aan de raad ter vaststelling. Het nieuwe maaibeeld in de bebouwde kernen zal vanaf 2017 meer zichtbaar zijn in de dorpen.

Op een aantal plekken zijn bloemrijke projecten uitgevoerd. Het gebied achter de Schapendrift tot aan de Drenthehal, is nagenoeg afgerond. Het hele gebied is opnieuw ingericht en onze indruk is dat veel inwoners daar met plezier gebruik van maken. We ronden de werkzaamheden in dit gebied eind 2016 af.

Ook op andere plekken zijn bloemrijke projecten gedaan. Zo heeft een werkgroep in Elp op diverse plekken in het dorp bloemrijke cirkels aangelegd bij kruisingen. In De Stroom en de Bruggemaet zijn werkzaamheden uitgevoerd, voor betere afwatering en een bloemrijkere uitstraling.

Verkeer

Samen met Dorpsbelangen Hoogersmilde is er inhoud en uitvoering gegeven aan de pilot verkeersbordenvrij/-arm dorp.

Met de gemeente Westerveld komen we nog niet tot een gezamenlijke aanleg van een fietspad langs de Musels. Desondanks zullen wij het fietspad wel aanleggen tot aan de gemeentegrens.

De aanpassingen aan de Brandenweg in Westerbork zijn op dit moment in uitvoering. Wanneer de aanpassingen aan de Brandenweg gereed zijn voeren wij de maatregelen aan de kruisingen aan het Oranjekanaal uit.

Om het woon- en leefklimaat te verbeteren zijn de Schultestraat en de Sportlaan in Hoogersmilde heringericht.

Samen met een afvaardiging van raadsleden zijn we gestart met een pilot om tot nieuw beleid voor wegen- en bruggenonderhoud te komen. In deze pilot stellen we samen met de gemeenteraad het beleidsplan op.

4.7 Vrije tijd

LEADER Zuidwest Drenthe

Het Europese subsidieprogramma LEADER stimuleert de regionale ontwikkeling. In Zuidwest-Drenthe ligt de focus op een kwalitatieve verbeterslag van de vrijetijdseconomie in Zuidwest-Drenthe.

De LEADER-coördinator heeft contact met circa 70 ondernemers. De Lokale Actie Groep (LAG) heeft een aantal initiatieven LEADER-waardig bevonden. Deze initiatieven zijn inmiddels meegenomen in de eerste tender van LEADER. Het gaat om twee plannen uit Midden-Drenthe.

Haalbaarheidsonderzoek vestigen Jan Kruismuseum

Tijdens de raadsvergadering van 11 december 2014 is besloten om € 25.000 beschikbaar te stellen voor een onderzoek naar de consequenties voor het vestigen van het Jan Kruismuseum in het voormalige gemeentehuis van Westerbork. Op basis van de uitkomsten uit de verschillende onderdelen van het haalbaarheidsonderzoek heeft het college besloten de plannen voor een Jan Kruismuseum op de locatie van het voormalige gemeentehuis in Westerbork niet verder uit te werken.

Wandelknooppuntennetwerk

In het coalitieakkoord Midden-Drenthe 2014-2018 staat de wens om een wandelknooppunten-netwerk in Midden-Drenthe te realiseren. De gemeente kiest samen met het Recreatieschap Drenthe voor het aanleggen van een wandelknooppuntennetwerk in het midden en zuidelijke deel van de gemeente. Voor het eerste deel van het netwerk is een bedrag nodig van € 133.000. De provincie draagt € 33.000 bij. Het resterende bedrag komt voor rekening van de gemeente. Het wandelknooppuntennetwerk is in september besproken in de commissie Ruimte en Groen. Besluitvorming hierover is eind september geagendeerd.

Sport

De uitvoering van de aanpassingen aan de accommodaties verloopt over het algemeen voorspoedig. In detail staat dit reeds aangegeven in het bestedingsplan. De gesprekken in Beilen over de aanpassingen op sportpark Noord-West gaan minder snel. Langzaamaan ontstaat er echter wel een gedeeld beeld van de benodigde aanpassingen. Uiterlijk in december 2016 moet hierover een besluit zijn genomen.

Binnen de gemeente bevinden zich nog acht stenen dug-outs met een betonnen plaat eroverheen. De verantwoordelijkheid bij ongevallen met deze dug-outs ligt bij de gemeente. Om die verantwoordelijkheid te beperken moet minimaal een externe jaarlijkse inspectie worden uitgevoerd. Om deze kosten en mogelijke ongevallen te voorkomen is het beter om de huidige dug-

outs te vervangen door kunststof dug-outs. Eenmalig is hiervoor € 24.000 nodig voor de aanschaf van materiaal. Met de verenigingen gaan wij in gesprek zodat zij zelf de sloop van de oude dug-outs realiseren.

4.8 Zorg en welzijn

Ontwikkelingen

De aanbestedingsprocedures voor Begeleiding en Ondersteuning in Noord-Midden Drents verband en voor Huishoudelijke Hulp (gemeente) zijn weggezet. Het wachten is op de uitkomsten hiervan. De uitvoering van de aanbestedingen verliep in beide gevallen vlot.

Er is een juridische uitspraak over de bezuinigingen op de Huishoudelijke Hulp. Directe gevolgen voor Midden-Drenthe heeft dit niet. Indirect wel. Deze gevolgen zijn in kaart gebracht en de raad krijgt hierover in het najaar van 2016 een voorstel.

De transformatie nota WMO is in concept gereed en de raad kan hier in 2016 nog een besluit overnemen.

Regeling chronisch zieken en gehandicapten

Voor chronisch zieken en gehandicapten hebben we een fors budget beschikbaar. Daar wordt tot nu toe maar matig gebruik van gemaakt. We gaan bezien wat de oorzaken daarvan zijn. Indien noodzakelijk zullen we kijken of we daarin veranderingen moeten aanbrengen.

Schuldhulpverlening

Voor schuldhulpverlening geldt dat de kosten op jaarbasis bij de nieuwe aanbieder een stuk lager lijken te zijn dan bij de GKB. Er zijn veel minder mensen die gebruik maken van schuldhulpverlening. In grote lijnen heeft dat twee oorzaken. Er zijn klanten bij de GKB gebleven omdat dit vertrouwd was. De kosten hiervoor betalen zij zelf. De tweede oorzaak is dat veel klanten achteraf niet meer in de schuldhulpverlening thuishoorden. De schulden waren geregeld en mensen waren best in staat hun eigen zaken te regelen.

De vraag is of deze daling een structurele trend is of dat dit alleen voor de overgangsfase geldt. We gaan dat de komende jaren zien. We sluiten niet uit dat klanten, die nu vertrokken zijn, straks toch weer een beroep doen op schuldhulpverlening.

4.9 Algemene middelen en bedrijfsvoering

Uitvoering WOZ en BAG

Door de toenemende mate van vergunningsvrije bouw en de wettelijk plicht (BAG en WOZ) voor een juiste registratie van de objectkenmerken wordt gebruik gemaakt van mutatiesignalering op basis van luchtfoto's. Dit is een structureel proces dat ingericht moet worden in de betreffende applicaties. Het doel is om de wijzigingen zoveel mogelijk geautomatiseerd te verwerken in de betreffende applicaties. Dit is een ontwikkeling waarbij momenteel samen met de softwareleverancier wordt gewerkt aan een zo efficiënt mogelijk oplossing en waarbij alle relevante ontwikkelingen op vastgoedgebied / basisregistraties zijn betrokken.

Samenwerking kwijschelding waterschapshellingen

Het kwijscheldingsbeleid van de waterschappen is minder ruim dan het beleid dat de gemeente heeft vastgesteld. De waterschappen willen vanaf 2017 de eigen normen hanteren. Daarnaast geldt dat, ondanks dat het Waterschap Drents Overijsselse Delta (voorheen Reest en Wieden) dit nog niet expliciet heeft aangegeven, er wel een tendens gaande is onder de waterschappen om minder kwijschelding te verlenen. Deze ontwikkeling raakt direct onze burgers / minima. Dit is een bestuurlijk aandachtspunt richting de waterschapsbesturen.